

Veiledende retningslinjer for ordningen med nasjonale eksperter

1. Rekruttering – og kompetanseforvaltning

Departementene skal i samarbeid med underliggende etater tilstrebe en målrettet og koordinert rekruttering og oppfølging av nasjonale eksperter.

- Departementene/etatene må starte arbeidet med rekruttering på et tidligst mulig tidspunkt. Med tanke på god bruk under og etter oppholdet bør intern rekruttering tilstrebes. I den grad stillingen lyses ut eksternt vises for øvrig til vedlagte mal for utlysning av stillinger som nasjonal eksperter.
- Det er viktig at oppholdets varighet balanserer hjemmearbeidsgivers behov med Kommisjonens forventninger/regler. Tjenestegjøring som nasjonal ekspert bør derfor planlegges med en varighet på to år eller mer.
- For å sikre god rekruttering til ordningen er det viktig at departementets/etatens forventninger både under og etter oppholdet er tydelig for kandidatene i rekrutteringsfasen.
- God etterbruk vil bidra til å styrke EU-kompetansen i departementet. Utsending av nasjonale eksperter er en investering som gir best avkastning ved god etterbruk. Planlegging av etterbruk bør derfor starte allerede i rekrutteringsfasen.
- Utestasjonering bør være meritterende.
- God og synlig informasjon om de utsendte nasjonale ekspertene, f. eks. på intranettet og interne telefonlister, vil kunne bidra til å øke bevisstheten i departementet om ordningen.

Krav i utlysningsteksten skal omfatte en kombinasjon av faglige kvalifikasjoner og evne til å arbeide selvstendig i et internasjonalt miljø

- Kandidaten må i henhold til Kommisjonens retningslinjer være en offentlig tjenestemann og ha minst tre års erfaring fra tilsvarende arbeid innen det aktuelle området. Hun/han skal også ha arbeidet hos nåværende arbeidsgiver i offentlig virksomhet de siste 12 månedene før tiltredelse.
- Kandidaten må ha gode engelskkunnskaper.
- Franskkunnskaper bør ses på som en viktig tilleggskvalifikasjon, men ikke som en forutsetning.
- Kandidaten bør ha gode evner til kontakt- og nettverksbygging. Evne og motivasjon til å være et uformelt bindeledd mellom Kommisjonen og departementet/etaten bør tillegges vekt.
- Kandidaten bør ha en bred tilnærming/forståelse for problemstillinger som er relevante for norsk europapolitikk.
- Evne til å takle høyt arbeidspress i et krevende internasjonalt arbeidsmiljø.

Departementet/etaten skal vanligvis legge frem en liste over 2 til 3 kandidater for Kommisjonen.

Det er viktig med god dialog og løpende kontakt med nasjonale eksperter under oppholdet

- Departementene bør utvikle egnede rutiner for kontakt med sine nasjonale eksperter. Det anbefales at vedlagte retningslinjer for kontakten med nasjonale eksperter benyttes som modell.
- Fagråden bør ha en sentral rolle som bindeledd mellom departement og ekspert under oppholdet.
- Kandidaten skal ikke formelt pålegges arbeidsoppgaver/instrueres, men bør kunne bidra med informasjon om saker av betydning som vedkommende får innsikt i under oppholdet. Slik informasjon skal kunne deles med departementet direkte, via fagråden eller via departementets representanter i EFTAs arbeidsgrupper.
 - Departementene bør innføre krav til medarbeidersamtaler under oppholdet.
 - Departementene bør innføre krav til egnet rapportering under oppholdet. f.eks. med midtveis rapport og sluttrapport
 - Fagråden bør i samarbeid med de nasjonale ekspertene søke å identifisere nye ekspertstillinger.

2. Lønns og arbeidsvilkår

Avlønning av nasjonale eksperter skal følge de prinsipper som gjelder for øvrige ansatte i det enkelte departement/etat.

- Særavtalens bestemmelser skal ligge til grunn for ytelser utover lønn¹.
- De nasjonale ekspertene skal fortrinnsvis tilståes ytelser som for ambassadesekretærer. Dersom utsendende myndighet ønsker å skille mellom utsendte nasjonale eksperter, bør dette gjøres i form av lønn.
- Særavtalen suppleres med følgende:
 - helseforsikring som gir samme dekning som hjemme – etter mønster for UD-ansatte. Det lages en felles avtale slik at nasjonale eksperter kan komme inn under den forsikringsordningen som benyttes av UD².
 - Bestemmelser om fri bolig suppleres med veiledende normer for dekning av utgifter³.
- Nasjonale eksperter omfattes av de årlige lønnsforhandlingene slik at normal lønnsjustering oppnås under oppholdet.

1 Avvik fra særavtalen kan bare gjøres etter særskilt samtykke, se Statens personalhåndbok (2008) pkt 9.20.2.

2 Internasjonal sykeforsikring i BUPA International for expatriates m/familie:

BUPA International har designet en kollektiv sykeforsikring som kalles "the Norwegian Forum". Den er basert på BUPA Gold dekningsnivå, og skreddersydd for norske multinasjonale arbeidsgivere. Sykeforsikringen administreres av Storebrand, som representerer BUPA International i Norge. Her følger en kort oppsummering av dekningsomfang og premier. For fullstendig oversikt se forsikringsvilkår og medlems håndbok. Se også www.bupa-intl.com.

3 Dekning av bolig skal følge samme nivå som for ansatte ved EU delegasjonen, fortrinnsvis på ambassadesekretærnivå.

3. Organisering og ansvar for oppfølging

Informasjonspunktet ved EU-delegasjonen skal bistå utsendende myndighet/eksperter med informasjon om praktiske spørsmål

- **Felles oppgaver for bilaterale- og EFTA-eksperter**
 - Besvare henvendelser fra utsendende myndigheter/nye nasjonale eksperter vedrørende utreisevilkår og tolking av særavtalen.
 - Bistå nasjonale eksperter med informasjon om belgisk/luxembourgsk helse- og trygdesystem.
 - Bidra til at retningslinjene for kontakt med EU-delegasjonen/fagrådene og hjemmeapparatet følges opp.
 - Invitere til relevante møter og orienteringer.
 - Holde oversikt, i tett dialog med EFTA, over ankomst, avreise, forlengelser og kontaktdetaljer for nasjonale eksperter.
- **Særlige oppgaver knyttet til bilaterale eksperter**
 - Være administrativt bindeledd mellom utsendende myndighet og Europakommisjonen, herunder:
 - Besørge formell korrespondanse med Kommisjonen
 - Pleie kontaktnett med sentrale administrative enheter i Kommisjonens generaldirektorater.

Utenriksdepartementet ved avdeling for Europa og handel har et overordnet ansvar for å sikre god oppfølging av ordningen

- Bidra til god samordning mellom berørte aktører, herunder arbeide for en bedre utnyttelse av EFTA in-kind ordningen.
- Bidra til at departementene får en mer enhetlig tilnærming til bruk av nasjonale eksperter, herunder følge dette opp i forbindelse med departementenes strategiplaner for Europaarbeidet.
- Obligatorisk kurs for alle nye eksperter før avreise.
- Følge opp forslaget om et felles informasjonspunkt ved EU-delegasjonen.
- Profilering av ordningen herunder opprettelse av en side på Europaportalen (under regjeringen.no).
- Arrangere, i samarbeide med EU-delegasjonen og EFTA-sekretariatet, halvårlige konferanser for nasjonale eksperter i Oslo og Brussel.

Disse veiledende retningslinjene er supplert med følgende:

- Retningslinjer for kontakt med nasjonale eksperter.
- Veiledende utlysingstekst for ledig stilling som nasjonal ekspert.